

Magičnost svetih konj

Daleč v preteklost seže sobivanje človeka in konja. V dolgi zgodovini njunega druženja je konj v nekem trenutku prestopil mejo resničnega sveta in se pognal v galop po neskončnem prostranstvu kraljestva mitov, pravljic in ljudskega izročila. Skrivnost fantastičnih konj in božanskih jezdecev razkriva tudi razstava v Slovenskem etnografskem muzeju.

Pozejdonovi konji

Grški bog Pozejdon je bil gospodar svetovnega vodovja, ki se je po morju prevažal s kočijo, v katero so bili vpreženi vodni konji – hipokampi. Imeli so telo z ribjim repom, plavuti, nekateri med njimi celo krila. V Pozejdonovi lasti so bili tudi vsi kopenski konji, saj je bil zaščitnik vseh konj in jezdecev. Pozejdonov simbol je bil konj. Ljudje so v zahvalo ali s prošnjo za zdravje živali v njegova svetišča prinašali kipce konjičkov. Rimljani so Pozejdona poznali pod imenom Neptun.

Pozejdon

Pegaz in Kentaver

Pegaz

Med gorgonami, gnusnimi bitji grške mitologije, je bila tudi Meduza, ki je zanosila s Pozejdom. Preden je rodila neznano bitje, jo je ubil Perzej in ji odsekal glavo. V tistem trenutku se je iz njene krvi dvignil krilati konj bele barve – Pegaz. Kot božanska žival je obvladoval nebo in zemljo, zato ga je vrhovni bog Zevs pripeljal na nebesni Olimp. Pegaz je Zevsu nosil gromovite strele.

Pegazov izvir

Kot božanski konj je imel Pegaz poseben dar, da je zaznal mesto, kjer se je pod zemeljsko površino skrival

izvir vode s čudodelnimi lastnostmi. V 17. stoletju je nastala izmišljena zgodbica, ki omenja Pegaza, kako je priletel v naše kraje in pri Rogatcu s kopiti izkopal jamo, iz katere je na površje pritekla zdravilna mineralna voda. Zato ima mesto Rogaška Slatina v grbu krilatega Pegaza.

Človeški konj

Hibridna povezava med človekom in konjem je redka. Obstaja nekaj demonskih in božanskih bitij s konjskimi glavami. V stari Grčiji so v neki jami darovali boginji Demetri, ki je imela konjsko glavo. Sicer pa je grški svet poznal nenavaden genetski eksperiment, ko so bogovi človeško telo od pasu navzgor združili s konjskim trupom in nastal je kentaver.

Samorog

Samorog

Ko je grški zdravilec in zgodovinar Ktezij v 4. stoletju pr. Kr. opisoval konju podobno žival iz Indije, so bralci osupnili nad podatkom, da ima na čelu rog, ki je spodaj razširjen in bele barve, na sredini črn, špica pa je rdeča. Takrat ni nihče pomislil, da Ktezij opisuje žival, ki bo za več kot dve tisočletji zaposlila človeško fantazijo. Samorog je fantastično bitje, ki se je pojavilo v neznani dimenziji časa v skrivnostnem raju in v različnih preobrazbah dočakalo digitalno dobo.

koničast zob doseže dolžino tudi do treh metrov. Primer na razstavi je dolg 2,5 metra.

Nebesni jezdeci

Nadnaravne lastnosti konj so se v mitoloških, verskih in pravljичnih predstavah združile tudi z božanskimi in herojskimi

jezdeci. Med njimi je zanimiv primer nebesnih jezdecev, ki jih poznajo na Kitajskem. Prisotni so v obliki strešne kritine na slemenu. Jezdeci so oboroženi s sulicami, loki in meči ter se v neskončnem boju borijo proti nevidnim silam, ki bi lahko škodovala objektu in ljudem. Vlogo nebesnih jezdecev je pri nas prevzel petelin, ki ga še marsikje vidimo na vrhu strehe.

Magični rog

Skrivnostnemu rogu samoroga so pripisovali magično moč, saj naj bi po legendi samorog z dotikom roga očistil vsako tekočino in v njej razkrojil strupene snovi. V 16. stoletju so farmacevti in zdravniki vse bolj uporabljali t. i. rog samoroga za zdravilne namene. Nastrgane delce s površine roga so prodajali kot protistrup. In od kod so se nenadoma pojavili rogovi samorogov? Rog je v resnici zob kita narvala, enorožca, ki živi v Arktičnem morju. Spiralno zavrt

FOTOGRAFIRAJ SE S KRILATIM SAMOROGOM v Slovenskem etnografskem muzeju!

Svojo fotografijo **do 31. marca 2023** pošlji na etnomuz@etno-muzej.si. Med prejetimi fotografijami bomo izrežali tri, ki prejmete **družinsko vstopnico za ogled razstave Sveti konji – nebesni jezdeci**.

Strešnik s podobo jezdeca, Kitajska, 16. stol.

VABLJENI V

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
NA OGLED RAZSTAVE

RAZSTAVA JE NA OGLED DO JANUARJA 2024.

100 SEM
LET

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
Metelkova 2 | Ljubljana | www.etno-muzej.si